

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Univerzita Palackého
v Olomouci

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace činnosti SPC pro posuzování speciálních vzdělávacích potřeb

CZ.1.07/1.2.00/14.0020

Vzdělávací kurz pro poradenské pracovníky skupina PP pro žáky mentálním postižením *kurikulum kurzu*

1) Základní charakteristika

- a) Kurzy budou realizovány v termínech určených projektem ESF – jedná se o dva dvoudenní cykly pořádané v období duben – červen 2011 v prvním cyklu a období září – listopad 2011 pro druhý cyklus školení.
- b) Účastníci budou vybráni i z řad poradenských pracovníků SPC v ČR – na základě jejich zájmu. Přednostní právo pro zařazení do kurzu mají poradenští pracovníci partnerských SPC projektu.
- c) Délka kurzu bude celkem 30 hodin, které budou organizovány ve dvou dvoudnech: 15 hodin v rámci prvního a 15 hodin v rámci druhého cyklu. Kromě přímé výuky se předpokládá samostatná příprava posluchačů
- d) Podmínkou účasti v kurzu je vyplnění stanovené dokumentace. Zejména jde o uzavření smlouvy o poskytnutí přímé podpory (v případě, že frekventant čerpá podporu na úhradu cestovného) a vyplnění evaluačního dotazníku.
- e) Místo a termín konání kurzu určí pořadatel – Pedagogická fakulta UP. Konkrétně je za organizaci kurzů odpovědný koordinátor pro příslušnou skupinu zdravotního postižení a koordinátor klíčových aktivit. Organizační aspekty (objednávky) vyřizuje asistentka hlavního manažera projektu. Místa konání kurzu budou volena podle potřeb frekventantů (předpokládá se účast frekventantů z celé ČR). Za výběr odpovídající (vhodné) lokality odpovídá koordinátor skupiny pro příslušné zdravotní postižení. Předpokládá se úzká součinnost s partnerem projektu – Asociací pracovníků SPC.
- f) Lektorské zajištění vzdělávacího kurzu je zabezpečeno s ohledem na základní probírané téma: tím je nový model posuzování speciálních vzdělávacích potřeb dětí a žáků se zdravotním postižením. Část témat (viz dále obsah kurzu) zajistí lektorsky přímo koordinátor příslušné skupiny, část zajistí externí odborníci.

2) Návrh struktury, obsahových a formálních aspektů kurzu

2.1 Obsah kurzu (učební plán)

na následující straně

Blok kurzu	Poř. číslo	Obsah	Časová dotace Přímá výuka v hodinách (50 min. =1 edukohodina)
	1.	Úvod Seznámení s cíli kurzu, metodami a prostředky výuky, lektory.	0,5
A	Úvodní blok A – Aktuální otázky vzdělávání dětí a žáků se zdravotním postižením		
	2.	Aktuální otázky vzdělávání dětí a žáků s mentálním postižením.	2
	3.	Aktuální stav legislativní úpravy poradenství a diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb (primárně vyhl. č. 72 a 73 2005 Sb.)	2
B	Vzdělávací blok B – Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disabilit a zdraví		
	5.	Pojem, obsah a význam MKF, deskripce domén	2
	6.	Práce s MKF v lékařství a implantace do ostatních oblastí	2
C	Vzdělávací blok C – Osobnost žáka a oblasti diagnostiky		
	7.	Deskripce domény, diagnostika a kvantifikace míry SVP – oblast percepčně motorická	2
	8.	Deskripce domény, diagnostika a kvantifikace míry SVP - oblast intelektuálních funkcí	2
	9.	Deskripce domény, diagnostika a kvantifikace míry SVP - v oblasti pozornosti	2
	10.	Deskripce domény, diagnostika a kvantifikace míry SVP - oblast paměti	2
	11.	Deskripce domény, diagnostika a kvantifikace míry SVP - oblast fatických funkcí	2
	12.	Deskripce domény, diagnostika a kvantifikace míry SVP - oblast orientačních funkcí, emocí, adaptability a sociability, konace a aspirace	2
	13.	Deskripce domény, diagnostika a kvantifikace míry SVP - oblasti sebeobsluhy a rodinného prostředí, edukační schéma	2
	14.	Aplikace metody VTI v praxi SPC pro MP	2
D	Vzdělávací blok D - Vyhodnocení výsledků diagnostiky, práce s software tabulkou a grafem) – praktický seminář		
	15.	Záznam výsledků diagnostiky, domény, poddomény, výroky,	2
	16.	Práce s grafickým ztvárněním výsledků diagnostiky, využití při opakovaných vyšetřeních, interpretace výsledků,	2
	17.	Vedení spisové dokumentace s využitím nového modelu diagnostiky, archivace údajů, forma uvedení výsledků ve zprávách z vyšetření.	1

18.	Závěr kurzu Zhodnocení průběhu a očekávaných výsledků kurzu. Vyhodnocení evaluačního dotazníku celého kurzu.	0,5
	Celkový počet výukových hodin	30 hodin

3. Návrh metod výuky

Metody výuky budou vycházet z potřeb jednotlivých témat a znalostí (a dovedností) jednotlivých lektorů. Tito připraví -v souladu s pokyny pořadatele – a podle podmínek daných tímto učebním plánem – obsah výuky v jednotlivých disciplínách – včetně výběru optimálních metod.

Obecně pro zahájení každého bloku výuky platí tato pravidla:

a) každý lektor v úvodu provede stručné zjištění dosavadního stupně znalostí frekventantů k danému tématu. Na základě tohoto průzkumu operativně aktualizuje obsah daných témat a přizpůsobí metody výuky,

b) složení posluchačů. V tomto směru je nejdůležitější dosavadní praktická zkušenost a odborné dovednosti účastníků kurzu. Bude zjištěno orientačním pohovorem při zahájení vzdělávacího kurzu. Zvláštní pozornost bude věnována začínajícím poradenským pracovníkům,

c) Každé téma bude probíráno s důrazem na jeho praktickou využitelnost při zjišťování stupně vzdělávacích potřeb dítěte nebo žáka se zdravotním postižením. Rozbor jednotlivých oblastí diagnostiky (domén) bude prezentován velmi kazuisticky, na příkladech, zkušenostech (ať již pozitivních či negativních). I při výuce externím lektorem se předpokládá aktivní účast koordinátora dané skupiny (případně hlavního autora Katalogu pro danou skupinu žáků).

d) V rámci probíraných témat bude velký důraz kladen na potřeby posluchačů, lektori budou vycházet z jejich potřeb, dotazů a námětů. V závěrečném shrnutí tématu bude vždy prostor pro shrnutí dotazů frekventantů, případné řešení konkrétních situací (kauz) na jejich školách (pracovištích).

Použité vzdělávací metody	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prezentace – instrukce, přednáška ▪ Powerpointová prezentace ▪ Diskuze ▪ Demonstrace ▪ Videoprojekce – analýza kazuistik ▪ Metoda VTI- analýza komunikace ▪ Návčik a procvičování (např. komunikačních technik) ▪ Studium textů a podkladových materiálů
----------------------------------	---

4. Formy a způsob ukončení kurzu a ověření znalostí

15. Způsob ověření znalostí anebo dovedností účastníků kurzu	Ověření znalostí: a) Závěrečné: proběhne na základě vypracování a vyhodnocení závěrečného testu a a odborné rozpravy – kolokvia. b) Průběžné: formou dotazů a zpětnovazebných otázek lektorů, popř. hodnotících vyjádření frekventantů.
16. Osvědčení – podmínky udělení	a) účast ve vzdělávacích aktivitách (minimálně 80% učebního plánu) b) vypracování závěrečného testu – shrnutí c) vypracování evaluačně-hodnotícího dotazníku (dílčích i závěrečného) d) úspěšné vypracování závěrečného testu a splnění podmínek kolokviální rozpravy

5. Návrh studijních materiálů a technického zázemí

Školící materiály a pomůcky	<p>Základní: Základním studijním materiálem pro účastníky vzdělávacích kurzů pro poradenské pracovníky jsou</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Katalog posuzování míry SVP u dětí a žáků se zdravotním postižením – I. část – hmotněprávní a procedurální standardy činnosti SPC ▪ Katalog posuzování míry SVP u dětí a žáků se zdravotním postižením – II. část – žáci s mentálním postižením. <p>Ostatní:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Každý účastník vzdělávacího kurzu obdrží při zahájení syllabus daného kurzu s prostorem pro vlastní hodnocení a poznámky. Tento materiál poslouží každému účastníkovi pro lepší orientaci v probíraných tématech a jejich návaznosti a souvislostech. ▪ Dále obdrží posluchači vybrané soubory údajů a materiály od jednotlivých vyučujících jako jsou:<ul style="list-style-type: none"> - Powerpointové prezentace - Doplnkové studijní texty (kauzy, rozборы, příklady)
------------------------------------	--

<p>Základní i další doporučená literatura:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Čadilová, V. a kol. <i>Agrese u dětí s mentální retardací a s artismem</i>. Praha: Portál, 2007. 2) Joint Commission International. <i>Mezinárodní akreditační standardy pro dlouhodobou péči</i>: komentovaný oficiální překlad / Joint Commission International ; [přeložili David Marx, Veronika Di Cara]. Vyd. 1. Praha: Grada, 2005. 247 s. ; ISBN: 80-247-1001-3. 3) Křivohlavý J., <i>Psychologie zdraví</i>, Praha: Portál, 2001 4) Křivohlavý J., <i>Psychologie nemoci</i>, Praha: Grada, 2003 5) Kucharská, A. a kol. <i>Obligatorní diagnózy a obligatorní diagnostika ve speciálně pedagogických centrech</i>, Praha: IPPP, 2007. 6) Matoušek, Oldřich: <i>Rodina jako instituce a vztahová síť</i> / Oldřich Matoušek. 3., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. 161 s. ; ISBN: 80-86429-19-9. 7) <i>Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví, české vydání</i>, Praha: Grada Publishing, 2009 8) Michalík, J. a kol. <i>Poradenství uživatelům sociálních služeb</i>. VCIZP: Olomouc, 2008, 144 s. ISBN: 978-80-903658-2-7. 9) Michalík, J. <i>Společenská východiska kvality života občanů se zdravotním postižením v ČR</i>, In. <i>E-pedagogium</i>, roč. 2009, č. 3, roč. 2009, ISSN: 1213-7499 s. 91 – 112. 10) Michalík, J. <i>Školská integrace žáků s postižením na základních školách v České republice</i>, Vydavatelství UP: Olomouc, 2005, ISBN:80-244-1045-1. 11) Možný, Ivo: <i>Rodina a společnost</i> / Ivo Možný; ilustrace Vladimír Jiránek. Praha: Sociologické nakladatelství, 2006. 311 s. : ISBN: 80-86429-58-X. 12) Muller, O. a kol. <i>Terapie ve speciální pedagogice</i>. Olomouc: UP, 2005. 13) Sellikowitz, M. <i>Downův syndrom</i>. Praha: Portál, 2005. 14) Vágnerová, M. a kol.: <i>Psychologie handicapu</i>. Karolinum, Praha 2004. ISBN 80-7184-929-4 15) Valenta, M., Muller, O. <i>Psychopedie</i>. Praha, Parta. 2008. 16) Valenta, J. <i>Manuál k tréninku řeči lidského těla</i>. Praha, Strom. 2008. 17) Zapletalová, J, a kol. <i>Obligatorní diagnózy a obligatorní diagnostika v pedagogicko-psychologických poradnách</i>, Praha: IPPP, 2006 <ul style="list-style-type: none"> • <i>Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a sérii prováděcích právních norem.</i> • <i>Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů</i> • <i>Vyhláška MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky</i> • <i>Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních</i> • <i>Vyhláška MŠMT č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných</i> • <i>Vyhláška MŠMT č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatořích</i> • <i>Vyhláška MŠMT č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání</i> • <i>Vyhláška MŠMT č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy</i>
<p>Právní normy vhodné ke studiu</p>	

Materiálně technické zabezpečení	<p>Vzdělávací kurz bude uspořádán ve vhodné místnosti - učebně, která bude splňovat prostorové, světelné a dispoziční předpoklady. Bude vybavena dataprojektorem, dále bude k dispozici notebook nebo PC a flipchart.</p> <p>Pro praktická cvičení bude k dispozici volný prostor (mobilní stoly a židle). V tomto uspořádání učebny budou provedeny zejména praktické ukázky a cvičení komunikace.</p> <p>Každý frekventant obdrží od uchazeče- dodavatele blok pro zápis poznatků, základní psací potřeby.</p>
---	--

6. Zajištění zpětné vazby účastníkům a zadavateli

Zpětná vazba pro účastníky	<p>Zajištění průběžné zpětné vazby mezi frekventanty a lektory, případně pořadateli kurzu je základním a nezbytným předpokladem vnitřní evaluace výuky, včasné reakce na případné problémy, specifické potřeby účastníků ad. K tomu má dodavatel vypracován ověřený soubor postupů mezi něž patří:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) průběžné kontrolní otázky lektorů k posluchačům b) vytváření prostoru pro projevení názorů posluchačů c) informace posluchačů o možnosti řešení připomínek s vedením dodavatele (nejen lektory) d) každý posluchač kurzu vypracuje v jeho závěru evaluačně-hodnotící dotazník, v němž uvede charakteristiku probíraných témat. e) frekventanti po skončení cyklu kurzu obdrží zpětně souborně zpracované výsledky tohoto hodnocení za celou skupinu <p>Hodnocení budou zpracována a poslouží pořadateli jako motivace ke zkvalitnění dalších cyklů vzdělávacího kurzu.</p>
Zpětná vazba pro pořadatele kurzu	<p>Pořadatel obdrží od dodavatele potřebné informace k průběhu každého běhu kurzu. Tyto budou zpracovány ve dvou celcích:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) organizačně - administrativní. Zahrnují poskytnutí všech dokumentů kurzu jako jsou pozvánka, prezenční listina, kopie hodnotících dotazníků posluchačů včetně jejich zpracování do souhrnné hodnotící zprávy daného běhu kurzu, případně další dokumenty a datové soubory využitelné v rámci povinné publicity projektu dané pravidly ESF. b) obsahově - evaluační. Ze zpracovaných hodnotících dotazníků posluchačů bude vyhodnocena efektivita vzdělávací akce, výkon lektorů a spokojenost s tématy i zvolenou metodou výuky ze strany frekventantů. Případné připomínky či nedostatky ze strany lektorů kurzu budou uvedeny i s návrhem opatření k nápravě.

8. Návrh hodnotícího dotazníku posluchače

LOGO PROJEKTŮ ESF – OP VK – konkretizace

Evaluační dotazník

NÁZEV AKCE:

Místo a doba konání:

	Bodové hodnocení (1 nejhorší, 10 nejlepší)									
Aktuálnost tématu <i>Poznámky</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Informativní hodnota semináře <i>Poznámky</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Přínos pro další práci <i>Poznámky</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kvalita přednášejících <i>Poznámky</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Srozumitelnost výkladu <i>Poznámky</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Obdržené materiály <i>Poznámky</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Organizační zajištění <i>Poznámky</i>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Celkové hodnocení semináře	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Poznámky, náměty pro další cyklus kurzu:</i>										